

VOORSTELLEN VAN ENERGIEK ALPHEN VOOR DE VERKIEZINGSPROGRAMMA'S VAN DE POLITIEKE PARTIJEN BIJ DE GEMEENTERAADSVERKIEZINGEN OP 18 MAART 2026

Wapenfeiten coöperatie Energiek Alphen aan den Rijn (EA)

Actief sinds 2014, een burgerinitiatief. Nu met 35 vrijwilligers en 100+ leden. Drie PCR-zonnedaken, 1.800 energieadviezen en diverse projecten in uitvoering, gericht op (energie)gemeenschapsvorming, energiebesparing, het (samen) opwekken en delen van duurzame energie, innovatie, bewustwording en gedragsverandering bij inwoners van de gemeente. Nauwe samenwerking met de gemeente.

EA WERKT AAN DUURZAME, BETROUWBARE EN BETAALBARE ENERGIEVOORZIENING.

HET ENERGIEVERBRUIK VAN ALPHEN WILLEN WE ZOVEEL MOGELIJK OOK ZELF PRODUCEREN.

Lokaal produceren heeft belangrijke voordelen:

- duurzaam
- lokaal eigendom – burgers en bedrijven beslissen
- samen besluiten in de energiegemeenschap
- geen grote overlast aan burgers, natuur en cultuur
- EA kiest voor een inclusieve aanpak – ook burgers met een kleine portemonnee moeten mee kunnen doen
- de winst blijft in Alphen bij burgers, bedrijven en gemeente

Beleidsprioriteiten 2026-2030

Voor de komende raadsperiode 2026-2030 zien wij een aantal prioriteiten voor nieuw beleid en actie. Die brengen we graag onder de aandacht van de politieke partijen in de gemeente én hun kiezers. Samenwerken tussen onze energiegemeenschap met inwoners, organisatie en bedrijven is super belangrijk. Nauwe samenwerking met en steun van de gemeente is cruciaal. Onze prioriteiten verbinden visie, beleid en acties.

• Actieve energiehulp en terugdringen energiearmoede

Energiearmoede is onacceptabel in een rijk land als het onze, dus ook in onze gemeente. Huurders van sociale- en midden huurwoningen blijven te vaak verstoken van energiehulp, terwijl er wél hulp bestaat — maar die is te versnipperd en slecht vindbaar. EA pleit voor een actieve gemeentelijke aanpak, zoals structurele inzet van (energie)coaches in alle wijken en kernen, doorverwijzing via woningcorporaties, particuliere verhuurders en wijkteams, samenwerking met organisaties uit het maatschappelijk

middenveld (zorginstellingen, verenigingen en kerken/moskeeën). Met gerichte communicatie dienen moeilijk bereikbare groepen te worden aangesproken, zoals mensen met een migratieachtergrond, alleenstaanden en tweeverdieners die rond of onder het modale inkomen zitten. Dit zijn groepen die vaak buiten de regelingen vallen, maar wel degelijk worstelen met hoge energielasten. EA wil meewerken met acties, zodat iedereen toegang krijgt tot een warme, betaalbare en duurzame woning.

- **De gemeente koopt duurzame energie in bij om|nieuwe energie**

Net als meerdere andere gemeenten in Nederland, kan Alphen kiezen om al haar energie (stroom en gas) te kopen bij de coöperatieve energieleverancier **om | nieuwe energie**. Dit kan ook per locatie. Als de gemeente een EAN-aansluiting onderbrengt bij **om | nieuwe energie** kunnen voor die locatie(s) ook zelfleveringsafspraken worden gemaakt met Zon op Alphen. Zon op Alphen sloot in juni het eerste contract zelflevering plus met Ponsioen Installatie Techniek. Op dezelfde wijze gaat de gemeente dan lokaal geproduceerde duurzame energie kopen tegen een lagere prijs. Ook steunt de gemeente lokaal eigendom via projecten van EA en ZoA.

- **De gemeente geeft actieve steun aan de energiegemeenschap (Local4Local) aanpak van EA om zelfvoorzienend te worden en netcongestie te verkleinen in Alphen**

EA draait met het dorpsoverleg en inwoners een pilotproject Gemeenschap in Balans Benthuisen (Glanskern Benthuisen). In andere kernen worden ook al studies gedaan. Door energie te delen en het gebruik slim te sturen kan opgewekte energie veel vaker lokaal worden gebruikt. Wat te kort is aan energie kan je inkopen of via windmolen of zonne-installaties zelf maken. Die installaties zijn eigendom van de gemeenschap, die ook beslist. De winst leidt tot lagere energiekosten. Andere voordelen zijn het versterken van de gemeenschapszin, minder overlast en minder netcongestie.

- **Actief ondersteunen van bouwers/ontwikkelaars voor GPR-gebouw score 8.**

Er zijn in de gemeente Alphen aan den Rijn gelukkig meerdere nieuwbouw- en renovatieprojecten. Aan de duurzaamheid van die gebouwen stelt de gemeente eisen op basis van de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR). GPR Gebouw is hét hulpmiddel voor het maken van samenhangende duurzaamheidskeuzes bij (ver)nieuwbouw en renovatie van woningen, utilitaire gebouwen en scholen. Het is een digitaal instrument dat wordt gebruikt om de duurzaamheid van gebouwen te beoordelen op het gebied van energie, milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde, vaak uitgedrukt in rapportcijfers. Het is een handig hulpmiddel voor eigenaren, ontwikkelaars en bouwprofessionals om inzicht te krijgen in de duurzaamheid van een gebouw en mogelijke verbeteringen te identificeren. Op een schaal van 1 t/m 10 hanteert de gemeente voor duurzaamheid een GPR-score 8. EA steunt deze doelstelling en werkt graag samen met de gemeente om bouwers/ontwikkelaars te ondersteunen bij hun planontwikkeling, zodat de gerealiseerde gebouwen een bijdrage leveren aan de energiegemeenschap.

- **De gemeente stelt elk jaar een dak van het gemeentelijk vastgoed beschikbaar aan EA voor een zonne-installatie**

EA en ZoA willen meer duurzame zonestroom opwekken en die lokaal verkopen aan de gemeente of bedrijven. Door een nieuwe zonne-installatie vergroten we het volume duurzame stroom in Alphen. Ook hier kan de zonne-installatie de locatie direct via zelflevering + energie leveren aan de gemeente of lokale bedrijven met alle voordelen.

- **Bij nieuwe wind- en zonne-installaties geldt dat minimaal 50% van de installatie in lokaal eigendom komt**

De gemeenteraad neemt dit jaar een besluit over de beleidsvisie lokaal eigendom. Dat is heel goed en heeft de steun van EA. Voor EA is beleid goed, maar feitelijke uitvoering beter. En dus gaat het erom dat de gemeenteraad het lokaal eigendom ook in de dagelijkse praktijk afdwingt. Dit vraagt om concreet gemeentelijk beleid, namelijk 1) beleidsmatige en financiële ondersteuning van EA, 2) alleen een vergunning afgeven indien het lokaal eigendom contractueel vastligt, 3) toegang van EA tot voordelige financiering van BNG en SVn, 4) afspraken zodat EA het eerste recht van koop of huur verkrijgt van het grondperceel, 5) de gemeente verwijst commerciële partijen direct naar EA.

ZO WERKT ENERGIEK ALPHEN MEE AAN DUURZAME, BETROUWBARE EN BETAALBARE ENERGIEVOORZIENING IN, VOOR EN VAN ALPHEN AAN DEN RIJN.

Alphen aan den Rijn, juni 2025